

Laidiens: 05.12.2016., Nr. 236

Oficiālās publikācijas Nr.: 2016/236.8

Ministru kabineta noteikumi Nr. 730

Liepājā 2016. gada 16. novembrī (prot. Nr. 63 11. §)

Gaisa satiksmes vadības dienesta dispečeru, gaisa satiksmes informatīvā dienesta operatoru un to apmācību sniedzēju sertificēšanas kārtība

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par aviāciju"
42. panta sesto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. kārtību, kādā sertificē un uzrauga gaisa satiksmes vadības dienesta dispečeru un gaisa satiksmes informatīvā dienesta operatoru apmācību sniedzējus (turpmāk – apmācību sniedzēji);
- 1.2. kārtību, kādā izsniedz un anulē gaisa satiksmes vadības dienesta dispečera un gaisa satiksmes informatīvā dienesta operatora apliecības vai aptur to darbību;
- 1.3. prasības gaisa satiksmes vadības dienesta dispečera un gaisa satiksmes informatīvā dienesta operatora apliecībā iekļaujamo kvalifikācijas atzīmju un apstiprinājumu saņemšanai un uzturēšanai;
- 1.4. kārtību, kādā Latvijas Republikā atzīst Eiropas Ekonomikas zonas valstu izsniegtas gaisa satiksmes vadības dienesta dispečeru, dispečeru studentu un operatoru apliecības.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

- 2.1. gaisa satiksmes vadības dienesta dispečers – gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēja darbinieks, kurš ir sertificēts un pilnvarots vadīt gaisa satiksmi, lai novērstu sadursmes starp gaisa kuģiem, bet lidlauka manevrēšanas teritorijā – starp gaisa kuģiem un šķēršļiem, kā arī lai paātrinātu un uzturētu sakārtotu gaisa satiksmes plūsmu (turpmāk – dispečers);
- 2.2. gaisa satiksmes informatīvā dienesta operators – gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēja darbinieks, kurš ir sertificēts un pilnvarots sniegt informatīvos pakalpojumus nekontrolējamā gaisa telpā (turpmāk – operators);
- 2.3. Eiropas Komisijas 2015. gada 20. februāra Regulas (ES) Nr. 2015/340, ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēm un sertifikātiem atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008 (turpmāk – regula Nr. 2015/340), 4. pantā lietotie termini.

3. Par šo noteikumu īstenošanu un izpildes uzraudzību ir atbildīga valsts aģentūra "Civilās aviācijas aģentūra" (turpmāk – Civilās aviācijas aģentūra).

4. Civilās aviācijas aģentūra izveido un uztur datubāzi, kurā apkopo detalizētu informāciju par:

4.1. apmācību sniedzējiem, kas sertificēti šajos noteikumos noteiktajā kārtībā;

4.2. Latvijas Republikā izsniegtajām dispečera studenta, dispečera un operatora apliecībām;

4.3. personām, kurām dispečera studenta, dispečera vai operatora apliecība izsniegta kādā no Eiropas Ekonomikas zonas valstīm.

5. Civilās aviācijas aģentūras lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar šiem noteikumiem, var apstrīdēt vai pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

II. Prasības apmācību sniedzējiem un to sertificēšanas kārtība

6. Dispečeru apmācību veic apmācību sniedzēji, kuri šajos noteikumos noteiktajā kārtībā ir saņēmuši sertifikātu, kas piešķir tiesības nodarboties ar tajā norādīto dispečeru apmācību veidu, kuri atbilst regulas Nr. 2015/340 III pielikuma ATCO.OR daļas B apakšdaļas ATCO.OR.B.001.–ATCO.OR.B.040. punkta prasībām un kuri ir izveidojuši, ieviesuši un uztur mācību organizācijas pārvaldību, ir izstrādājuši apmācību kursus un apmācību plānus, kas atbilst regulas Nr. 2015/340 III pielikuma ATCO.OR daļas C apakšdaļas ATCO.OR.C.001.–ATCO.OR.C.025. punkta un D apakšdaļas ATCO.OR.D.001.– ATCO.OR.D.005. punkta prasībām.

7. Operatoru apmācību veic apmācību sniedzēji, kuri šajos noteikumos noteiktajā kārtībā ir saņēmuši sertifikātu, kas piešķir tiesības nodarboties ar tajā norādīto operatoru apmācību veidu, un kuri atbilst šo noteikumu II nodaļas prasībām.

8. Civilās aviācijas aģentūra pieņem lēmumu par:

8.1. šo noteikumu 6. un 7. punktā minētā sertifikāta izsniegšanu, tā darbības apturēšanu vai anulēšanu;

8.2. apmācību sniedzēja pārvaldības sistēmas izmaiņu, sākotnējo apmācību programmas, turpmāko apmācību programmas, praktiskās apmācības instruktoru un vērtētāju programmas un struktūrvienības apmācību plāna apstiprināšanu.

9. Lai saņemtu šo noteikumu 6. punktā minēto sertifikātu, pretendents iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā šādus dokumentus:

9.1. iesniegumu dispečeru apmācības sertifikāta saņemšanai, kas noformēts atbilstoši regulas Nr. 2015/340 III pielikuma ATCO.OR daļas B apakšdaļas ATCO.OR.B.001. punkta prasībām;

9.2. dispečeru apmācību sniedzēja pārvaldības sistēmas aprakstu, kas noformēts atbilstoši regulas Nr. 2015/340 III pielikuma ATCO.OR daļas C apakšdaļas ATCO.OR.C.001.–ATCO.OR.C.025. punkta prasībām;

9.3. dokumentu, kas apliecina īpašuma tiesības vai turējuma tiesības uz mācību telpām;

9.4. apdrošināšanas sabiedrības izsniegtu polisi par apmācību procesā iesaistīto personu iemaksātās apmācību maksas apdrošināšanu;

9.5. iepriekšējā gada pārskatu (ar pielikumiem);

9.6. operatīvo finanšu pārskatu par periodu, kas beidzas ne agrāk kā 60 dienas pirms šo noteikumu 9.1. apakšpunktā minētā iesnieguma iesniegšanas;

9.7. biznesa plānu, kas satur šādu informāciju:

9.7.1. pakalpojumu tirgus analīzi, plānoto pakalpojumu apjomu, cenu veidošanas mehānismu un sagaidāmās peļņas lielumu;

9.7.2. turpmāko divu gadu laikā plānotos ieņēmumus un izdevumus, kas saistīti ar apmācību nodrošināšanu un pārējo saimniecisko darbību;

9.7.3. esošos un plānotos finansēšanas avotus. Ja ir kredīts vai plānots ņemt kredītu, norāda tā dzēšanas termiņu;

9.7.4. turpmāko divu gadu laikā plānoto naudas plūsmu (pirmajā gadā – pa mēnešiem, otrajā gadā – pa ceturkšņiem);

9.7.5. plānoto bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu par nākamajiem diviem gadiem;

9.7.6. bezzaudējuma punkta aprēķinu;

9.7.7. galveno risku uzskaitījumu un analīzi, paredzamos pasākumus risku mazināšanai.

10. Lai saņemtu šo noteikumu 7. punktā minēto sertifikātu, pretendents iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā šādus dokumentus:

10.1. iesniegumu operatoru apmācības sertifikāta saņemšanai, kurā norāda paredzēto apmācību veidu, komersanta nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi un komersanta darbības veidu;

10.2. apmācību sniedzēja darbības rokasgrāmatu atbilstoši Starptautiskās civilās aviācijas organizācijas (turpmāk – ICAO) dokumentā "Apmācību organizācijas apstiprināšanas rokasgrāmata" (Doc 9841) noteiktajām prasībām. Minēto ICAO dokumentu latviešu valodā publicē Civilās aviācijas aģentūras tīmekļvietnē;

10.3. šo noteikumu 9.3., 9.4., 9.5., 9.6. un 9.7. apakšpunktā norādītos dokumentus.

11. Pretendents var neiesniegt šādus dokumentus:

11.1. šo noteikumu 9.4. apakšpunktā minēto dokumentu, ja mācību izdevumus pilnā apmērā sedz apmācību sniedzējs;

11.2. šo noteikumu 9.3., 9.5., 9.6. un 9.7. apakšpunktā minētos dokumentus, ja tie jau ir Civilās aviācijas aģentūras rīcībā.

12. Papildus šo noteikumu 9.2. apakšpunktā minētajam apmācību sniedzēja pārvaldības sistēmas aprakstam, ņemot vērā iesniegumā norādīto apmācību veidu, pretendents attiecīgi iesniedz dispečeru, instruktoru vai vērtētāju apmācību programmas un dispečeru struktūrvienības apmācību plānu.

13. Papildus šo noteikumu 10.2. apakšpunktā minētajai apmācību sniedzēja darbības rokasgrāmatai, ņemot vērā iesniegumā norādīto apmācību veidu, pretendents attiecīgi iesniedz operatoru apmācību programmas un operatoru struktūrvienības apmācību plānu.

14. Civilās aviācijas aģentūra mēneša laikā pieņem lēmumu izsniegt apmācību sniedzēja sertifikātu, norādot tajā sertificēto apmācības veidu, ja pretendents dispečeru apmācības sertifikāta saņemšanai ir iesniedzis visus šo noteikumu 9. un 12. punktā minētos dokumentus, bet operatoru apmācības sertifikāta saņemšanai – visus šo noteikumu 10. un 13. punktā minētos dokumentus atbilstoši šo noteikumu prasībām.

15. Ja iesniegtajos dokumentos nav pietiekamas informācijas jautājuma objektīvai izlemšanai, Civilās aviācijas aģentūra pagarina lēmuma pieņemšanas termiņu Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā un rakstiski pieprasa pretendenta precizēt sniegto informāciju vai iesniegt nepieciešamos dokumentus.

16. Dispečeru apmācību sniedzējam izsniedz sertifikātu, kas noformēts atbilstoši regulas Nr. 2015/340 II pielikuma 2. papildinājumā minētajām prasībām. Operatoru apmācību sniedzējam izsniedz sertifikātu, kas noformēts atbilstoši šo noteikumu 2. pielikumā minētajām prasībām.

17. Komersantam, kas šajos noteikumos noteiktajā kārtībā ir ieguvis tiesības nodarboties gan ar dispečeru apmācību, gan ar operatoru apmācību, izsniedz vienu sertifikātu, kas noformēts atbilstoši regulas Nr. 2015/340 II pielikuma 2. papildinājumā noteiktajām prasībām.

18. Civilās aviācijas aģentūra atsaka izsniegt dispečeru apmācības sertifikātu, ja:

18.1. nav iesniegts kāds no šo noteikumu 9. vai 12. punktā minētajiem dokumentiem;

18.2. nav izpildītas citas šajos noteikumos vai citos normatīvajos aktos noteiktās dispečeru apmācību prasības.

19. Civilās aviācijas aģentūra pieņem lēmumu atteikt operatoru apmācības sertifikāta izsniegšanu, ja:

19.1. nav iesniegts kāds no šo noteikumu 10. vai 13. punktā minētajiem dokumentiem;

19.2. nav izpildītas citas šajos noteikumos vai citos normatīvajos aktos noteiktās operatoru apmācību prasības.

20. Pēc apmācību sniedzēja sertificēšanas Civilās aviācijas aģentūra:

20.1. vismaz reizi divos gados veic plānotu apmācību sniedzēja auditu;

20.2. lai pārliecinātos, ka apmācību sniedzējs dispečeru apmācību veic atbilstoši regulas Nr. 2015/340 III pielikuma ATCO.OR daļas B, C un D apakšdaļas prasībām, bet operatoru apmācību – atbilstoši šo noteikumu prasībām, papildus var veikt neplānotas apmācību sniedzēju inspekcijas.

21. Dispečeru apmācību sniedzējam sertifikāta darbības laikā ir šādi pienākumi:

21.1. iesniegt Civilās aviācijas aģentūrā informāciju par jebkurām izmaiņām šo noteikumu 9. un 12. punktā minētajos dokumentos (izņemot šo noteikumu 9.6. apakšpunktā minētos dokumentus) atbilstoši regulas Nr. 2015/340 III pielikuma ATCO.OR daļas B apakšdaļas ATCO.OR.B.015. punkta prasībām;

21.2. pirms izmaiņu veikšanas apmācību sniedzēja pārvaldības sistēmas aprakstā, apmācību programmās vai struktūrvienības apmācību plānā tās apstiprināt Civilās aviācijas aģentūrā.

22. Operatoru apmācību sniedzējam sertifikāta darbības laikā ir šādi pienākumi:

22.1. iesniegt Civilās aviācijas aģentūrā informāciju par jebkurām izmaiņām šo noteikumu 10. un 13. punktā minētajos dokumentos (izņemot šo noteikumu 9.6. apakšpunktā minētos dokumentus);

22.2. pirms izmaiņu veikšanas apmācību sniedzēja darbības rokasgrāmatā, apmācību programmās vai struktūrvienības apmācību plānā tās apstiprināt Civilās aviācijas aģentūrā.

23. Civilās aviācijas aģentūra pieņem lēmumu uz laiku apturēt izsniegtā sertifikāta darbību, ja dispečeru apmācību sniedzējs vairs neatbilst regulas Nr. 2015/340 III pielikuma ATCO.OR. daļas vai šo noteikumu prasībām, bet operatoru apmācību sniedzējs – šo noteikumu prasībām, un nosaka termiņu, līdz kuram apmācību sniedzējam jānovērš konstatētās neatbilstības.

24. Civilās aviācijas aģentūra pieņem lēmumu anulēt izsniegto sertifikātu, ja apmācību sniedzējs:

24.1. noteiktajā termiņā nav novērsis konstatētās neatbilstības;

24.2. neievēro sertifikātā iekļautās privilēģijas;

24.3. atsakās no sertifikāta izmantošanas.

III. Prasības dispečera studenta, dispečera un operatora apliecības saņemšanai

25. Civilās aviācijas aģentūra izsniedz dispečera studenta apliecību, dispečera apliecību un operatora apliecību.

26. Dispečera studenta apliecību izsniedz pretendētām, kas atbilst regulas Nr. 2015/340 I pielikuma ATCO daļas B apakšdaļas ATCO.B.001. punkta prasībām.

27. Papildus šo noteikumu 26. punktā minētajām prasībām dispečera studenta apliecības pretendents ir nokārtojis Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijas (*Eurocontrol*) aeronavigācijas komunikācijas angļu valodas prasmju testu atbilstoši regulas Nr. 2015/340 I pielikuma ATCO daļas B apakšdaļas ATCO.B.030. punkta prasībām.

28. Pēc dispečera studenta apliecības izsniegšanas tās turētājam 12 mēnešu laikā jāuzsāk attiecīgās struktūrvienības apmācību programmas apguve.

29. Apmācību sniedzējs, pie kura dispečera studenta apliecības turētājs uzsāk struktūrvienības apmācību programmas apguvi, piecu darbdienu laikā par to informē Civilās aviācijas aģentūru.

30. Ja dispečera studenta apliecības turētājs šo noteikumu 28. punktā noteiktajā termiņā nav uzsācis attiecīgās struktūrvienības apmācību programmas apguvi, tas atkārtoti kārto eksāmenus, lai apliecinātu, ka ir apguvis regulas Nr. 2015/340 I pielikuma ATCO daļas D apakšdaļas ATCO.D.020. punktā minētos apmācību kursus.

31. Apmācību sniedzējs piecu darbdienu laikā iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā dispečera studenta apliecības turētāja eksāmenu rezultātus atbilstoši regulas Nr. 2015/340 I pielikuma ATCO daļas D apakšdaļas ATCO.D.025. un ATCO.D.035. punkta prasībām.

32. Dispečera apliecību izsniedz pretendētām, kurš atbilst regulas Nr. 2015/340 I pielikuma ATCO daļas B apakšdaļas ATCO.B.005. punkta prasībām.

33. Papildus šo noteikumu 32. punktā minētajām prasībām dispečera apliecības pretendents nokārto Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijas (*Eurocontrol*) aeronavigācijas komunikācijas angļu valodas prasmju testu atbilstoši regulas Nr. 2015/340 I pielikuma ATCO daļas B apakšdaļas ATCO.B.030. punkta prasībām.

34. Operatora apliecību izsniedz pretendētām, kurš:

34.1. sasniedzis 20 gadu vecumu;

34.2. ieguvis vidējo izglītību;

34.3. nokārtojis eksāmenu, kas apliecina, ka pretendenta angļu valodas zināšanas atbilst vismaz ceturtajam līmenim (operatīvajam līmenim) saskaņā ar 1944. gada 7. decembra Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju 1. pielikumu;

34.4. saņēmis trešās klases veselības apliecību atbilstoši normatīvajam aktam, kas nosaka civilās aviācijas personāla veselības pārbaudes veikšanas un veselības apliecības izsniegšanas kārtību;

34.5. apguvis operatoru sākotnējo apmācību programmu (šo noteikumu 1. pielikuma I nodaļa) un sekmīgi nokārtojis apmācību programmā paredzētos eksāmenus;